

روزنامه

اخبار صفحه

انصراف از

«**قدم زدن روی آب را چشمان بسته**»

بنابر گزارش سایت ایران‌تئاتر آروند دشت‌آرای کارگردان نمایش «قدم زدن روی ابر با چشمان بسته» به دلیل مشکلات کیفی طی نامه‌ای به مدیر هنری مجموعه تئاتر شهر، از اجرای این نمایش اعلام انصراف کرد.
گفتنی است قرار است نمایش «محرم زنده است» به کارگردانی یعقوب صلیقی جمالی از تبریز به جای نمایش «قدم زدن روی ابر با چشمان بسته» در تالار قشقایی طی روزهای آتی روی صحنه برود.

ضرورت توجه به تئاتر شهرستان‌ها

تئاتر یک رویداد و کالای فرهنگی است که برای بهره‌گیری بهتر از آن باید همه متولیان فرهنگی دست به دست یکدیگر داده و از استمرار اجراهای حرفه‌ای در تمام کشور حمایت کنند.
پری صابری نویسنده و کارگردان پیشکسوت تئاتر ضمن ضروری قلمداد کردن اجرای گروه‌های حرفه‌ای در شهرستان‌های کشور در گفت‌وگو با سایت ایران تئاتر گفت: «سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی روی چنین اجراهایی به تنهایی از عهده دست‌اندرکاران تئاتر ساخته نیست بلکه باید دولت در آن نقش اساسی داشته باشد. برای مثال سازمان میراث فرهنگی و گردشگری می‌تواند میراث ادبی، هنری و فرهنگی کشور را به مردم کشور و جهان معرفی کند. چرا که از اجرای میراث ادبی در کنار میراث معماری قطعاً نتایج بهتری به دست می‌آید.» وی با یادآوری اجرای «زند خلوت‌نشین» در مزار حافظ و استقبال بی نظیر تماشاگران از این اجرا تاکید کرد: «می‌توانیم اجراهای اسطوره‌ای، تاریخی و ادبی و عرفانی کشورمان را در بناهای تاریخی ثبت شده و مربوط به فضای نمایش، اجرا کنیم. این کار شدنی است و شرایط آب و هوایی سرزمین مان نیز این امکان را به ما می‌دهد. به راحتی می‌توانیم از شش ماه سال برای اجرا در بناهای تاریخی استفاده کنیم و برپشتی از جنبه‌های تبلیغی و جهانگردی آن نیز تاثیر بگذاریم.»
صابری با یادآوری تجربه اجرا در کاخ موزه سعدآباد گفت: «باید همدلی بین ارگان‌های کشور به وجود بیاید و این شکل قبیله‌ای عمل کردن کنار گذاشته شود. به یاد داشته باشیم ما همه عضو یک قبیله بزرگیم به نام ایران.»
کارگردان نمایش «لیلی و مجنون» ضمن اعلام آمادگی اجرای این نمایش در شهرستان‌ها، به بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری در تئاتر پرداخت و گفت: «در سرمایه‌گذاری برای یک کالای فرهنگی همچون تئاتر نباید به ۴۰ اجرای آن بسنده کنیم. در تمام دنیا اجراهای تئاتر به صورت دوره‌ای بین شهرها اتفاق می‌افتد. نمایشی که سه یا چهار ماه تمرین شده امکان دارد دو یا سه سال به اجرای خود ادامه دهد. بنابراین برای رسیدن به مرحله‌ای که بازگشت سرمایه را به همراه داشته باشد، یک ارتباط منسجم لازم است. ارتباط‌های برپایه‌ریده نتیجه‌ای ندارد. باید برای یک جریان فرهنگی، درها را باز کرد و از قلعه‌ای به نام «تهران» بیرون رفت.»

داوود رشیدی در «زمین مقدس»

«زمین مقدس» نوشته و کار ایوب آقاخانن با بازی داوود رشیدی مردادماه در تالار قشقایی اجرا می‌شود. به گزارش ایسنا، «زمین مقدس» دربراه مواجهه، مکالمه، مشاجره و مفاهمه دو نسل متفاوت در بستر تاریخ، سیاست، دروغ و عشق است. این نمایشنامه پیش از این قرار بود در بیست و سومین جشنواره تئاتر فجر نیز اجرا شود و قرار بود توسط نادر برهانی مرند اجرا شود. در این نمایش که در حال حاضر در مرحله پیش تولید است، بازیگرانی چون داوود رشیدی و افسانه ماهیان نقش آفرینی می‌کنند و آقاخانن قصد دارد تا برای یکی از نقش‌ها که فقط صدایش پخش می‌شود، از هما رسا دعوت کند.

اعزام گروه‌های تئاتری به خارج

بنا به گزارش سایت ایران‌تئاتر، نمایش‌های «عروسی خون» به کارگردانی امیر ذاکام و «تازوف» به کارگردانی محمد رحمانیان با حمایت مرکز از اردیبهشت‌ماه تا ۹ خردادماه سال جاری در حاشیه برگزاری چهارمین کنفرانس بین‌المللی کارگردانان مدارس هنری فلیپین اجرا خواهند شد. نمایش «هشت لحظه» به کارگردانی زهرا صبری نیز از ۱۰ تا ۲۱ خردادماه با حمایت مرکز در جشنواره جهانی هنرهای عروسکی جمهوری چک به اجرا درخواهد آمد. چیتا تیرپی هم با نمایش «جنایت و مکافات» از ۲۸ اردیبهشت تا ۴ خردادماه سال جاری با حمایت مرکز در جشنواره کلاسیک روسیه اجرا خواهد داشت. برهمین اساس، نمایش «فتز» به کارگردانی محمد رحمانیان از ۱۶ تا ۲۱ خردادماه سال جاری بدون حمایت مرکز در شهرهای تورنتو و ونکوور کانادا اجرا دارد. نمایش‌های «دو متر در دو متر جنگ» به کارگردانی نیما دهقان، «تنها خدا می‌تواند مرا بیدار کند» به کارگردانی محمد عاقبتی و «واقعیت اینه که خورشید دور ما می‌گرده» به کارگردانی سیامک احصایی بدون حمایت مرکز در جشنواره فرایبورگ آلمان اجرا خواهند شد. این جشنواره ۲۵ خردادماه سال جاری آغاز شده و ۴ تیمه خاتمه خواهد یافت. بنا بر این گزارش، نمایش‌های «اترارنامه» به کارگردانی اصغر خلیلی و «کبوتری ناگهان» به کارگردانی عباس غفاری در ماه آگوست و نمایش «واقعیت اینه که خورشید دور ما می‌گرده» به کارگردانی سیامک احصایی در ماه اکتبر بدون حمایت مرکز در آلمان اجرا خواهند داشت. سفر این سه نمایش به دعوت گروه روهر صورت خواهد پذیرفت.

تئاتر و تلوویزیون

گفت وگو با واسلاو هاول نمایشنامه نویس

دردسرهای نوشتن

مایکل بونجیووانی

ترجمه: مجتبی پورمحسن

کوتاهی، انتشار زیرزمینی کتاب‌ها به سرعت افزایش یافت. امروزه، چندین و چند مجله و روزنامه و همچنین صدها کتاب و حتی تعداد قابل توجهی ویدئو منتشر می‌شوند. در سال‌های اخیر در مرز جداکننده مرزها، شکاف‌هایی ایجاد شد. منطقه‌ای بین آنها گسترش پیدا کرد. منطقه‌ای که متعلق به هیچ کدام نیست و «ناحیه خاکستری» نامیده می‌شود. لفاحی متقابل بین فرهنگ‌های رسمی و مستقل انجام شده و آنها را به همدیگر نزدیک‌تر کرده است. هر کدام از آنها به این نتیجه رسیدند که هیچ انحصاری در مسئله فرهنگ وجود ندارد. این فشار درونی و آگاهی رو به رشد است که باعث نزدیکی و نه آزادسازی سیاست فرهنگی حاکمان شده است.

یک مشکل جدی پیش روی هر دو سیستم وجود دارد و آن تمرکزگرایی مفرط است. اینجا قدرت سیاسی، سطوح اقتصادی و منابع انرژی همه در یک دست قرار دارد. پس در واقع حکومت، یک کارفرمای انحصاری است، سازمان‌دهنده انحصاری زندگی اجتماعی. حکومت در این شرایط، هیولا است. در غرب، اگرچه به شکل‌های مختلف – تعدد فزاینده مسئولان، مجتمع‌های تولیدی چند شاخه– همان گرایش به مرکزگرایی مطلق را می‌بینید. نتیجه در هر دو طرف

□

نگاهی به فیلم لئا پخش شده از سینما ماوراء

تلخی

مجتبی عبداللهی

قرار می‌گیرد. اصلاً فیلم درباره تجاوز است، تجاوز به صلح، تجاوز به حقوق افراد، تجاوز به آزادی آدمی، تجاوز به حق انتخاب و تجاوز به انسانیت. اما با وجود این وقتی اشترو را خشونت جواب نمی‌گیرد و با پاییدن لئا متوجه ذوق شاعری او می‌شود و مهمتر از این پی به گذشته پرانده او می‌برد، درمی‌یابد که دردی مشترک بین آنها وجود دارد و آن هم قربانی بودن و گذشته سرشار از رنج است. اشترو به تدریج از لئا تاثیر می‌پذیرد و نرم‌تر می‌شود چرا که او نیز دیگر از زندگی قبلی‌اش خسته شده و می‌خواهد نوعی دیگر از زیستن را تجربه نماید و احساس نیاز شدیدی به

یکشنبه ۳۱ اردیبهشت ۱۳۸۵

سینما دن سینما □

نگاهی به فیلم سینمایی «سیلورادو» به کارگردانی لارنس کاسدان

انسانی شایسته توجه و احترام

عبدالحسین حسام‌زاده

بازیگران: کوین کلاین، کوین کاستنر، جان گلن و . . . لارنس کاسدان یکی از معدود کارگردانانی است که پس از کنار رفتن بزرگان عرصه و سترن مانند جان فورد، هوارد هاکز، آنتونی مان و جورج استینوس، یکی از قابل اعتناترین فیلمسازان این ژانر از نیمه دوم دهه هشتاد تا زمان حاضر است. دو فیلم شاخص او در این زمینه، سیلورادو (۱۹۸۵) و وایات ارب (۱۹۹۰) است. گرچه مدت زمان فیلم سیلورادو در اصل ۱۳۲ دقیقه است، اما متأسفانه نسخه‌ای که سه‌شنبه ۲۶/۲/۸۵ از شبکه دو پخش گردید، چیزی حدود ۹۰ دقیقه بود! تردیدی نیست که کسر ۴۲ دقیقه از این فیلم، می‌تواند بسیاری از قابلیت‌های آن را از نظر دور بردارد و روال منطقی داستان و حتی پیرنگ آن را مخدوش نماید. در هر حال به لحاظ ساختار و پرداخت نیز می‌توان سکانس‌های آن را حتی به طور انتزاعی مورد توجه و مداخله قرار داد. یکی از عناصر لاینفک گونه و سترن، عنصر اکشن است. در فیلم‌های فیلمسازان بزرگ همواره به این موضوع توجه خاصی مبذول شده است. مثلاً در فیلم رپر ویاو (۱۹۵۹) اثر معروف هوارد هاکز، سکانسی وجود دارد که طی آن دود (دین مارتین) که معاون کلانتر است، یکی از مردان شرور فیلم را که زخمی شده است تعقیب می‌کند. مرد شرور به کافه‌ای که کسی در آن حضور ندارد پناه می‌گیرد و دود با احتیاط وارد کافه می‌شود و متوجه می‌شود که قطرات خون از طبقه بالا به داخل لیوان چکه می‌کند. بدین ترتیب متوجه می‌شود که فرد شرور در طبقه بالا موضوع گرفته است. دود ناگهان عقب‌گر می‌کند و با شلیک گلوله به سمتی که قطرات خون از آنجا به داخل لیوان ریخته می‌شود، مرد شرور را هدف قرار می‌دهد و او از طبقه بالا به پایین سقوط می‌کند. این سکانس به قدری استادانه دکوپاژ و پرداخت شده است که تبدیل به یکی از سکانس‌های ماندگار و کلاسیک سینمای وسترن گردیده است. لارنس کاسدان در ارتباط با مقوله اکشن در چند سکانس فیلم به خوبی عمل کرده است. در سکانسی که دو نفر برای کشتن جک (کوین کاستنر) وارد کافه می‌شوند، او ابتدا خود را از نظر پنهان می‌کند. وقتی آن دو نفر که بدمن‌های فیلم هستند از کافه خارج می‌شوند، هر کدام به یک سمت در ورودی کافه می‌روند. پس از این، جک از مخفی‌گاه خود خارج می‌شود و خود را در ورودی کافه می‌رساند. او که مسلح به دو هفت‌تیر است، به شکلی بسیار سریع به دو سویی که مردان شرور قرار دارند شلیک می‌کند و آنها را از پای در می‌آورد. در این فیلم که از فیلم‌های اولیه کاستنر است، او با بسیار چالاک و سریع می‌بینیم. نقش آفرینی کاستنر در این فیلم، ندایی کننده‌ریکی نلسون در فیلم رپر ویاو و است. در سکانس دیگری از فیلم سیلورادو، جان گلن توسط یکی از مردان شرور مورد اصابت گلوله قرار می‌گیرد. مرد شرور گلن را با اسب تعقیب می‌کند. گلن نیز که سوار اسب است، در محلی از شهر مخفی می‌شود. هنگامی که مرد شرور به نزدیکی او می‌آید، گلن که بدون اسلحه است، با اسب به گونه‌ای به او حمله می‌کند که او مورد اصابت لگد اسب قرار می‌گیرد و کشتن می‌شود.

همین‌طور نبرد نهایی فیلم که بین کلانتر خائن (برایان دنهی) و کوین کلاین که زمانی معاون او بود، بسیار خوب و به شیوه آثار کلاسیک برگزار می‌شود. آنچه فیلم سیلورادو را از بسیاری فیلم‌های وسترنی که در سال‌های اخیر ساخته شده‌اند متمایز می‌کند، بازی‌های خوب و پرداخت قابل قبول لارنس کاسدان است. زمانیه بود که ژانر وسترن محبوب‌ترین ژانر سینمایی بود. اگر با دیدی علی‌نگر به این موضوع نظر افکنده شود، می‌بینیم که این امر پی‌علت نیست. اصولاً این امری بدیهی است که هیچ معلولی بی‌علت نیست. اگر توجه و اقبال تماشاگران دهه‌های قبل را به نوع فیلم وسترن، معلول تلقی کنیم، پی‌گمان این امر را علنی موجب گشته است. قهرمانان فیلم‌های وسترن فیلمسازان بزرگ، مردانی شجاع و نجیب بودند که همواره در آغوش طبیعت بودند و طبیعت پاک و دشت‌های باشکوه بر سرشت و جان و جنم آنها اثر خاص خود را می‌گذاشت. به یاد بیاوریم شین (آل‌لد) را در فیلم شین (۱۹۵۳) ساخته جورج استینوس با آن چهره نجیب‌که وقتی وارد مزرعه استوارت (وان‌فیلین) می‌شود، چه برخوردی با این دهقان و دشمنان او می‌کند. او خود را به خطر می‌اندازد و با دفع شر اشرار، همان‌گونه که چون سایه وارد زندگی این دهقان شده بود، به همان‌گونه از زندگی او خارج می‌شود. آیا چنین انسانی شایسته توجه و احترام نیست؟

کشایش مجدد خانه کوچک نمایش

پس از چند سال وقفه در اجرای عمومی با مساعت مرکز هنرهای نمایشی خانه کوچک نمایش بازگشایی می‌شود. خانه کوچک نمایش که سال‌های متمادی میزبان بسیاری از فعالان امروز تئاتر بود و آثاری چون «بانو آتویی» و «چهار صندوق» بهرام بیضایی، «زاویه» غلامحسین سعدی و . . . در آن روی صحنه رفته پس از گذشت چند سال وقفه و عدم فعالیت با مساعت از چند سال وقفه در اجرای عمومی با مساعت مرکز هنرهای نمایشی بازگشایی می‌شود.